

REFERAT Miljøudvalget d. 07-02-2023

Mødedato Tirsdag d. 07. februar 2023 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 6

Mødedeltagere Simon Sharif Chowdhury, A, Poul Erik Jensen, A, Martin Schmidt
Konradsen, Ø, Ole Marcussen , A (Fravær), Annette Lundgaard, V
(Fravær), Preben Friis-Hauge, V, Michael Nielsen, C, Karsten
Byrgesen, D

Indholdsfortegnelse

Beslutning om eventuel revision af Råstofplan 2020.....	3
Godkendelse af udarbejdelse af tillæg til Råstofplan 2020 for område ved Viuf, Almind i Kolding K	6
Orientering om forespørgsler om anden anvendelse af råstofområder #.....	8
Godkendelse af samtykke til midlertidig beslaglæggelse af råstofressourcen i et interesseområde for	10
Godkendelse af samtykke til midlertidig beslaglæggelse af råstofressourcen i et graveområde for kl	12
Orientering om "Årsredegørelse for råstofområdet 2022" #.....	14
Orientering om udmøntning af "Den syddanske udviklingspulje til rent vand og jord" #.....	16
Orientering om aktuelle sager.....	19
Eventuelt.....	20
Næste møde.....	21
Underskriftsside.....	22

Punkt 1: Beslutning om eventuel revision af Råstofplan 2020

22/22718

Resumé

Regionsrådet skal hvert fjerde år beslutte, om der er behov for at lave en ny råstofplan. Beslutningen træffes på baggrund af en redegørelse, der forinden har været i høring. Der præsenteres tre modeller for revision af Råstofplan 2020. Det indstilles, at model B vælges.

Sagsfremstilling

Regionen har til opgave at skabe rammer for råstofindvinding gennem en råstofplan. Formålet og indholdet i råstofplanen er kort beskrevet i vedlagte bilag ”Om råstofplanlægning”. Regionsrådet er gennem råstofloven forpligtet til at gennemgå råstofplanen hvert fjerde år for at vurdere, om der er behov for justeringer eller revision.

Regionsrådet træffer beslutning om, hvorvidt Råstofplan 2020 skal revideres på baggrund af en redegørelse, der forinden har været i offentlig høring. Redegørelsen har været i høring i perioden den 1. juni – 12. august 2022. De høringssvar, der er modtaget under høringen, skal indgå i beslutningsgrundlaget. I redegørelsen og i de indkomne høringssvar er der synspunkter og argumenter for både at lave en ny råstofplan og for at fortsætte med den gældende plan.

I bilaget ”Om råstofplanlægning” er der en nærmere beskrivelse af redegørelsen og de høringsvar, som regionen har modtaget, samt en beskrivelse af hvad en råstofplan er samt strategi og indsatser i den nuværende Råstofplan 2020.

Administrationen har i slutningen af 2022 lavet en genberegning af, hvor mange års forsyning, de udlagte graveområder rækker til (forsyningshorisonten). Den viser, at der med de nuværende graveområder er til 14 år på Fyn, 21 år i Sydvestjylland, 25 år i Trekantområdet og mere end 50 år i Sønderjylland. Det er dermed alene i delområdet Fyn, at forsyningshorisonten nu er mindre end 17 år, der var målet ved vedtagelsen af Råstofplan 2020. Forsyningshorisonten vil naturligt falde i planperioden, da råstofferne i de udlagte graveområder indvindes løbende.

Hvis regionsrådet på baggrund af redegørelsen og høringen beslutter at revidere Råstofplan 2020, starter arbejdet med en ny plan.

Overordnet set er der mulighed for at revidere råstofplanen, dvs. at lave en ny råstofplan, eller at undlade at revidere, og fortsætte med den nuværende råstofplan. Der er også mulighed for at lave tillæg til råstofplanen. Denne mulighed er beskrevet i bilaget ”Om råstofplanlægning”.

På baggrund af drøftelserne i miljøudvalget på udvalgsmøderne den 7. november 2022 og den 10. januar 2023, redegørelsen og de indkomne høringssvar, foreslår administrationen, at der vælges mellem disse tre modeller:

A1) Ingen revision, men med beslutning om udarbejdelse af et plantillæg for delområde Fyn, hvor der er kortest forsyningshorisont

I model A1 revideres Råstofplan 2020 ikke på nuværende tidspunkt. Derimod laves der et plantillæg for Fyn, hvor der kan udlægges nye graveområder for de råstoftyper, der er ved at være en mangelvare i delområdet.

Model A betyder:

- Mindre transportbelastning hvis lokal forsyning på Fyn opretholdes.
- Råstofindvindere på Fyn med planer om nye graveområder vil få behandlet deres ønsker til nye graveområder. Dette er ikke tilfældet for de indvindere i Jylland, hvor forsyningshorisonten på de minimum 17 år fastlagt i den nuværende plan, stadig er opfyldt.
- Ved at udlægge færre graveområder, vil færre, nye lokalområder blive berørt.

I et vist omfang vil det være muligt at arbejde videre med de syv indsatser i Råstofplan 2020. Det vil give et mere sikkert billede af, hvor stor en råstofressource, der kan regnes med, og dermed hvor mange nye graveområder, der er behov for i næste plan. Det vil også betyde, der reserveres færre "unødvendige" arealer til gravning, som så kan benyttes til for eksempel solceller eller byudvikling. Råstofbranchen vil på længere sigt også få et bedre overblik over, hvor det vil være mest hensigtsmæssigt at foreslå nye områder. Indsatserne er beskrevet i bilaget "Om råstofplanlægning".

Såfremt Råstofplan 2020 ikke revideres, skal spørgsmålet om revision af råstofplanen tages op igen om fire år, dvs. i 2026. Råstofplan 2020 vil indtil da være gældende.

A2) Ingen revision, men med beslutning om udarbejdelse af et plantillæg for delområde Fyn samt en årlig genberegning af forsyningshorisonten

Modellen er i udgangspunktet den samme som model A1, men med den tilføjelse at administrationen årligt genberegner forsyningshorisonten med henblik på at vurdere, om der er områder, hvor der kan være akut behov for at lave tillæg til råstofplanen.

Der kan komme ønsker om tillæg til den gældende råstofplan ud over tillæggene for Viuf og Fyn. Ønsker til tillæg vil blive vurderet sammen med den årlige genberegning.

B) Ingen revision, men med beslutning om at genoptage spørgsmålet om revision i 2024

Råstofplanen revideres ikke nu. Det besluttet, at der i slutningen af 2024 igen tages stilling til, om der er behov for at revidere råstofplanen. Derved udskydes spørgsmålet om revision med to år, i stedet for at følge den normale fireårige periode. Dette vil være en ny praksis, som ikke fremgår tydeligt af råstofloven.

I den mellemliggende periode frem til ny beslutning om revision, vil der i et vist omfang være muligt at arbejde videre med de syv indsatser i Råstofplan 2020.

For de enkelte indvindere vil det betyde, at der går to år mere, før de kan få behandlet deres ønsker om nye graveområder, men branchen vil uanset geografi være lige stillet i forhold til behandling af ønsker.

På baggrund af drøftelserne i miljøudvalget, redegørelsen og de indkomne høringssvar, foreslår administrationen, at model B vælges.

Klimavurdering

Beslutningen om, hvorvidt der skal udarbejdes en ny råstofplan, har ikke sig selv en betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles, at miljøudvalget anbefaler regionsrådet:

- At model B - ”Ingen revision, men med beslutning om at genoptage spørgsmålet om revision i slutningen af 2024” - vælges.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Bilag - Om råstofplanlægning

Fraværende Ole Marcussen , V, Annette Lundgaard, A

Punkt 2: Godkendelse af udarbejdelse af tillæg til Råstofplan 2020 for område ved Viuf, Almind i Kolding Kommune og indkaldelse af idéer og forslag til plantillæggets indhold i otte ugers offentlig høring

22/13181

Resumé

Regionsrådet har i Råstofplan 2020 tilkendegivet, at der skal udarbejdes et plantillæg for interesseområdet ved Viuf III i Kolding Kommune. Tillægget vil handle om at udlægge et graveområde, Viuf III, hvor der kan søges om tilladelse til at indvinde råstoffer.

Beslutningen træffes på baggrund af en redegørelse, der forinden har været i høring. Hertil har regionen har modtaget i alt fire høringssvar. Det indstilles, at der skal udarbejdes et tillæg til Råstofplan 2020 ved Viuf III, og at der som opstart af denne proces indkaldes idéer og forslag til plantillæggets indhold i otte ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

I Råstofplan 2020 fremgår det, at regionen har til hensigt at udarbejde et plantillæg for interesseområdet Viuf III i Kolding Kommune. Det fremgår endvidere, at regionsrådet vil arbejde for, at eventuel yderligere indvinding i området sker hurtigst muligt og uden om tæt bebyggelse, da det vil være hensigtsmæssigt at udnytte råstofferne i interesseområdet, inden Kolding Kommunes byudvikling i området kommer for tæt på.

Da udbygningen af Viuf forudsætter, at råstofferne i nærheden er færdigudnyttede, er det regionens vurdering, at en fremskyndelse af muligheden for at udnytte råstofferne i Viuf III gennem et tillæg til råstofplanen, vil være med til at sikre en hensigtsmæssig byudvikling.

Regionsrådet besluttede på mødet den 31. oktober 2022, at sende ”Redegørelse for tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune” i otte ugers offentlig høring fra den 2. november til den 28. december 2022. Hertil har regionen modtaget fire høringssvar: Nationalmuseet, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift havde ingen bemærkninger til redegørelsen. Museum Sønderjylland gør opmærksom på, at der inden for planområdet findes både kendte og ukendte jordfaste fortidsminder, der er omfattet af museumslovens § 27. Museum Sønderjylland vil derfor gerne høres i forbindelse med den videre planlægning af området. De [indkomne høringssvar](#) kan ses på regionens hjemmeside.

Det er administrationens vurdering, at et plantillæg kan vedtages inden udgangen af 2024. Første skridt i arbejdet med plantillægget er at indkalde af ideer og forslag til, hvad tillægget skal indeholde. Det sker gennem en offentlig høring på otte uger, hvor regionen skal indkalde ideer og forslag til planlægningen. Som en del af indkaldelsen udsender regionsrådet et debatoplæg med to hovedspørgsmål for den kommende planlægning. Det ene spørgsmål er, om der er nogle særlige eller lokale forhold, der skal tages hensyn til. Det andet spørgsmål er hvordan tillægget kan understøtte byudviklingen mellem de to landsbyområder. Administrationens forslag til debatoplæg ses som bilag.

Klimavurdering

Beslutningen om, hvorvidt der skal udarbejdes et tillæg til Råstofplan 2020 ved Viuf III, samt indkaldes til idéer og forslag til plantillæggets indhold, har ikke i sig selv betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget anbefaler regionsrådet at godkende:

- At der udarbejdes et tillæg til Råstofplan 2020 for område ved Viuf, Almind, Kolding Kommune (Viuf III).
- At idéer og forslag til plantillæggets indhold indkaldes i en otte ugers offentlig høring på baggrund af vedlagte debatoplæg.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Indkaldelse af idéer og forslag til tillæg til Råstofplan 2020 - Viuf

Fraværende Ole Marcussen , V, Annette Lundgaard, A

Punkt 3: Orientering om forespørgsler om anden anvendelse af råstofområder

23/830

Resumé

Råstofplanen indeholder retningslinjer om beskyttelse af råstofressourcerne i de områder, der er udlagt som grave- og interesseområder. Det betyder, at der ikke kan gives tilladelse til en ændret arealanvendelse, der forhindrer råstofindvinding. Administrationen modtager et stigende antal henvendelser om konkrete projekter, hvor det skal vurderes hvorvidt de vil være i strid med råstofplanen. Sagen forelægges til orientering.

Sagsfremstilling

Råstofplanen indeholder retningslinjer om beskyttelse af råstofressourcerne i de områder, der er udlagt som grave- og interesseområder. Bestemmelserne om ressourcebeskyttelse har til formål at sikre udnyttelse af råstofferne i overensstemmelse med regionens strategi for en bæredygtig råstofindvinding.

Kommunerne er forpligtet til at følge retningslinjerne i råstofplanen. Ressourcebeskyttelsen betyder, at de ikke må give tilladelse til eller planlægge for en ændret anvendelse af arealerne, der kan hindre udnyttelsen af råstofferne på kortere eller længere sigt.

Gennem de seneste år er der sket en stigning i antallet af henvendelser vedrørende ændring af arealanvendelse. Denne stigning er sket til trods for, at der i Råstofplan 2020 er udlagt 8200 ha mindre end i den foregående plan.

Fordeling af henvendelser om ændret arealanvendelse i råstofplanens områder 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
I alt	29	40	60	90	90
Forsyning/transport	6	7	12	10	7
Byggeri/landbrug	4	13	7	25	32
Skovrejsning/vådområde	4	11	15	16	16
Solceller	1	2	7	9	8
Andet	14	7	19	30	27

I forbindelse med konkrete ansøgninger om ændret anvendelse og anlæg skal regionen kontaktes med henblik på stillingtagen til, om anlæg eller arealanvendelse hindrer udnyttelse af råstoffer.

Miljøudvalget har delegation til at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan, mens administrationen har delegation til at give udtalelser til kommuner om arealanvendelser i relation til råstofplanen, herunder i sager af underordnet karakter at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan.

Administrationen behandler henvendelserne ved at vurdere, om de konkrete projekter vil beslaglægge en ressource i råstofplanens grave- og interesseområder. I vurderingen indgår viden om geologi og projekternes karakter og de hensyn, som råstofloven foreskriver, at der skal afvejes.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Til orientering.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Fraværende Annette Lundgaard, V, Ole Marcussen , A

Punkt 4: Godkendelse af samtykke til midlertidig beslaglæggelse af råstofressourcen i et interesseområde for sand, grus og sten

22/568

Resumé

I råstofplanen reserveres arealer til råstofindvinding. Det betyder, at der ikke kan gives tilladelse til en ændret arealanvendelse, der forhindrer råstofindvinding. Med den nuværende energikrise er der et stigende fokus på at etablere anlæg til produktion af vedvarende energi (VE), herunder solcelleparker. Administrationen modtager et stigende antal henvendelser om VE-anlæg i råstofplanens områder.

Det indstilles, at miljøudvalget godkender, at der gives samtykke til en midlertidig beslaglæggelse af en råstofressource i et udlagt interesseområde i forbindelse med en konkret henvendelse om et VE-projekt ved Gl. Stenderup i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Sagsfremstilling

Ressourcebeskyttelsen af områderne i råstofplanen betyder, at der ikke må gives tilladelse til eller planlægges for en ændret anvendelse af arealerne, der kan hindre udnyttelse af råstofferne på kortere eller længere sigt. Kommunerne er forpligtet til at følge råstofplanen.

Regionen har i 2020-2022 modtaget 24 forespørgsler vedr. etablering af solcelleparker inden for arealer, der er udlagt i råstofplanen. Opstilling af solceller ødelægges som sådan ikke råstofressourcen, men de gør råstofferne utilgængelige i solcellernes levetid, der forventes at være ca. 30 år. Da der ved etablering af solcellerne er opsat stativer og nedgravet kabler, er det ikke utænkeligt, at det vil være hensigtsmæssigt at montere nye solceller, når de første er slidt op.

Det har indtil nu været administrationens vurdering, at opstilling af solceller i råstofområder som udgangspunkt er i strid med råstofplanen, da råstofressourcen bliver beslaglagt i en længere årrække.

Ønske om vedvarende energiprojekt i interesseområde for sand, grus og sten

Administrationen har modtaget en henvendelse vedr. etablering af et solcelleanlæg ved Gl. Stenderup i Faaborg-Midtfyn Kommune. Projektområdet er i alt ca. 150 ha. Heraf overlapper ca. 5 ha med et interesseområde for sand, grus og sten (se kortbilag). I forbindelse med arbejdet med lokalplan for området, har Faaborg-Midtfyn Kommune foreslået, at der tinglyses en servitut på den del af projektet, der er i interesseområdet, så det sikres, at energianlægget fjernes, når der skal graves råstoffer.

Da det 5 ha store areal er interesseområde, kan man i dag ikke forvente at få tilladelse til råstofgravning, og ressourcen indgår heller ikke i forsyningshorisonten. Da Fyn er det delområde i regionen med den korteste forsyningshorisont, vil det være relevant at undersøge, om arealet kan udlægges som graveområde ved næste revision af råstofplanen. Interesseområdet ligger ca. 25 km fra motorvejen og det sydlige Odense.

Interesseområdet er udlagt i Råstofplan 2008 på baggrund af geologisk kortlægning fra Fyns Amt og vurderes at indeholde sand og grus, der er velegnet til bundsikringsgrus og beton. De tykkeste forekomster findes i den vestlige del af interesseområdet. I den østligste del, hvor VE-projektet foreslås, er der en noget mindre råstoftykkelse, der dog vurderes at kunne blive interessant på længere sigt.

Administrationen vurderer, at hvis hele interesseområdet inkl. de 5 ha, hvor VE-projektet foreslås, udlægges som graveområde, vil det være mest interessant at starte råstofgravning i den vestlige ende.

Miljøudvalget har delegation til at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan, mens administrationen har delegation til at give udtalelser til kommuner om arealanvendelser i relation til råstofplanen, herunder i sager af underordnet karakter at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan.

Klimavurdering

Hvis ressourcebeskyttelsen fastholdes, vil det ikke være muligt at etablere de vedvarende energianlæg i den del af projektområdet, der er udlagt som graveområde.

Samlet set forventes det ikke at betyde, at der opstilles færre anlæg til vedvarende energi i Region Syddanmark. Formentligt vil anlæggene blot blive opstillet et andet sted.

Indstilling

Det indstilles

At miljøudvalget giver samtykke til, at der opstilles VE-anlæg i den del af projektområdet, der overlapper med interesseområdet, såfremt det tinglyses at anlæggene fjernes senest 40 år efter opstilling.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Et flertal tiltrådte indstillingen.

Karsten Byrgesen, D, stemte imod indstillingen.

Karsten Byrgesen, D, ønsker at gøre brug af standsningsretten efter § 23 i lov om kommuners styrelse, hvorved sagen forelægges regionsrådet.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Kortbilag - Gl Stenderup

Fraværende Annette Lundgaard, V, Ole Marcussen , A

Punkt 5: Godkendelse af samtykke til midlertidig beslaglæggelse af råstofressourcen i et graveområde for klæg

22/568

Resumé

I råstofplanen reserveres arealer til råstofindvinding. Det betyder, at der ikke kan gives tilladelse til en ændret arealanvendelse, der forhindrer råstofindvinding. Med den nuværende energikrise er der et stigende fokus på at etablere anlæg til produktion af vedvarende energi (VE), herunder solcelleparker. Administrationen modtager et stigende antal henvendelser om VE-anlæg i råstofplanens områder.

Det indstilles, at miljøudvalget godkender, at der gives samtykke til en midlertidig beslaglæggelse af en råstofressource i et udlagt graveområde i forbindelse med en konkret henvendelse om et VE-projekt ved Højer i Tønder Kommune.

Sagsfremstilling

Ressourcebeskyttelsen af områderne i råstofplanen betyder, at der ikke må gives tilladelse til eller planlægges for en ændret anvendelse af arealerne, der kan hindre udnyttelsen af råstofferne på kortere eller længere sigt. Kommunerne er forpligtet til at følge råstofplanen.

Regionen har i 2020-2022 modtaget 24 forespørgsler vedr. etablering af solcelleparker inden for arealer, der er udlagt i råstofplanen. Opstilling af solceller ødelægger som sådan ikke råstofressourcen, men de gør råstofferne utilgængelige i solcellernes levetid, der forventes at være ca. 30 år. Da der ved etablering af solcellerne er opsat stativer og nedgravet kabler, er det ikke utænkeligt, at det vil være hensigtsmæssigt at montere nye solceller, når de første er slidt op.

Det har indtil nu været administrationens vurdering, at opstilling af solceller i råstofområder som udgangspunkt er i strid med råstofplanen, da råstofressourcen bliver beslaglagt i en længere årrække.

Ønske om vedvarende energiprojekt i graveområde for klæg

Administrationen har modtaget en henvendelse vedr. etablering af en solcellepark og vindmøller i Sejrsbæk Kog ved Højer i Tønder Kommune. Projektet går ud på at kombinere udtagningen af lavbundslande med opstillingen af energianlæg. Projektområdet er i alt ca. 775 ha. Heraf overlapper ca. 127 ha med et graveområde for klæg (se vedlagte kortbilag med overlap).

Graveområdet er udlagt i Råstofplan 2020 og vurderes at indeholde ca. 1,5 mio. m³ klæg, der er velegnet til ådiger. De tykkeste klægforekomster findes i den sydlige del af graveområdet. I energiprojektet foreslås det at friholde den sydlige del af området, herunder en matrikel som Tønder Kommune har købt med henblik på at indvinde klæg. Det foreslås desuden, at der tinglyses en servitut på de resterende matrikler i graveområdet, så det sikres, at energianlæg fjernes efter endt levetid (30-40 år), hvorefter klægen igen bliver tilgængelig for indvinding.

Administrationen har bedt Tønder Kommune om at komme med et overslag over, hvor meget klæg der skal bruges til ådiger. Det er Tønder Kommune, der står for vedligeholdelsen af ådiger langs kommunens offentlige vandløb. Kommunen estimerer, at den mængde, der skal bruges, kan findes i de sydlige arealer i graveområdet, der er uden for projektområdet.

Administrationen vurderer på den baggrund, at hvis de dele af graveområdet, hvor klægforekomsten er tykkest friholdes, vil der være tilstrækkeligt med klæg til vedligehold af ådiger i de kommende 30-40 år.

Miljøudvalget har delegation til at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan, mens administrationen har delegation til at give udtalelser til kommuner om arealanvendelser i relation til råstofplanen, herunder i sager af underordnet karakter at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan.

Klimavurdering

Hvis ressourcebeskyttelsen fastholdes, vil det ikke være muligt at etablere de vedvarende energianlæg i den del af projektområdet, der er udlagt som graveområde.

Samlet set forventes det ikke at betyde, at der opstilles færre anlæg til vedvarende energi i Region Syddanmark. Formentligt vil anlæggene blot blive opstillet et andet sted.

Indstilling

Det indstilles,

At miljøudvalget giver samtykke til, at der opstilles VE-anlæg i klæggraveområdet i Sejrsbæk Kog uden for de arealer, hvor der er den største klægforekomst, såfremt det tinglyses, at anlæggene fjernes senest 40 år efter opstilling.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Et flertal tiltrådte indstillingen.

Karsten Byrgesen, D, stemte imod indstillingen.

Karsten Byrgesen, D, ønsker at gøre brug af standsningsretten efter § 23 i lov om kommuners styrelse, hvorved sagen forelægges regionsrådet.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Kortbilag - Sejrsbæk Kog

Fraværende Annette Lundgaard, V, Ole Marcussen, A

Punkt 6: Orientering om "Årsredegørelse for råstofområdet 2022" #

22/38135

Resumé

Årsredegørelsen for råstofområdet for 2. halvår 2022 omhandler arbejdet med meddelelse af tilladelser til råstofindvinding efter råstofloven samt dispensationer og afslag for tilførsel af uforurenet jord til råstofgrave efter jordforureningsloven i perioden 1. juli – 31. december 2022. Dertil kommer screeningsafgørelser efter miljøvurderingsloven for hele 2022. Ydermere redegøres der for tilsyn med råstofgrave og tilsyn med tilførsel af jord efter jordforureningsloven i råstofgrave for hele 2022. Sagen forelægges til orientering.

Sagsfremstilling

Vedlagte bilag "Årsredegørelse for råstofområdet 2022" beskriver, at for 2. halvår 2022, er der meddelt tre tilladelser og et afslag til råstofindvinding samt tre afslag på dispensationer til modtagelse af uforurenet jord i råstofgrave.

De tre råstoftilladelser er givet til indvinding af sand, grus og sten, rødbrændende ler samt et tillæg til ændring af vilkår i forbindelse med efterbehandlingen. Afslaget blev givet, da det ansøgte projekt lå uden for graveområde i Råstofplan 2020.

Der er samlet set meddelt ni afgørelser til råstofindvinding i 2022, hvoraf et er et afslag. Yderligere er der meddelt seks afgørelser til modtagelse af jord, hvoraf tre er dispensationer og tre er afslag samt afgjort 10 screeningsafgørelser.

Der er foretaget 24 tilsyn i 22 forskellige råstofgrave, og 8 tilsyn kun omhandlende jordtilførsel.

Der er i øjeblikket 59 ansøgninger om råstofindvinding, som skal behandles, hvilket er betydeligt flere ansøgninger end normalt. Det store antal ansøgninger er blandt andet udtryk for, at efterspørgslen efter råstoffer er vokset voldsomt. De nuværende råstofressourcer bliver dermed indvundet hurtigere end for få år siden. Regionen har ikke kunnet følge med efterspørgslen af nye råstoftilladelser. Der arbejdes med flere indsatser for at nedbringe antallet af ansøgninger under behandling samt sagsbehandlingstiden. I andet halvår af 2022 er der indkommet otte råstofansøgninger, hvilket svarer til normen for tidligere år.

Klimavurdering

Redegørelsen i sig selv har ikke betydning for klimaet, mens redegørelsens faktuelle indhold kan indgå i overvejelser omkring forbruget af råstoffer og deraf afledede klimaeffekter.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Til orientering.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Bilag

Fraværende Annette Lundgaard, V, Ole Marcussen , A

Punkt 7: Orientering om udmøntning af ”Den syddanske udviklingspulje til rent vand og jord”

22/23496

Resumé

Udmøntningen af puljemidlerne for 2022 er afsluttet, og der er indgået aftaler om gennemførelse af 9 udviklingsprojekter. Både ansøgninger og de udvalgte projektideer er ligeligt fordelt mellem puljens indsatsområder, som er: Generationsforureninger, forureninger med PFAS og forureninger med andre stoffer, som påvirker mange mennesker eller kræver mange ressourcer.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2022 blev der afsat 4 mio. kr. i 2022 og 4 mio. kr. i 2023 til teknologiudviklingsprojekter, som skulle bidrage til effektivisering af indsatsen over for store jord – og grundvandsforureninger som generationsforureningerne. Regionsrådet vedtog på mødet den 20. juni 2022 principper og rammer for udmøntning af midlerne i ”Den syddanske Udviklingspulje for rent Vand og Jord”.

Udmøntningen af puljemidler for 2022 er nu afsluttet, og der er indgået aftaler om at gennemføre i alt 9 udviklingsprojekter for sammenlagt 4 mio. kr. De udvalgte projekter er:

Projektidé	Tildelt beløb (kr.)	Ansøger	Samarbejdspartner
Generationsforureninger			
Reaktiv væg baseret på biokul (BioWall)	1.070.000	DTU og Københavns Universitet	Aquagreen og Stiesdal
Elektrolytisk rensning af vinylkloridforurenet grundvand – forundersøgelse af nøgleteknologi bag realisering af Kraftcentrum Grindsted	650.000	Aalborg Universitet	GEV (Energiselskab Grindsted) og Region Sjælland
PFAS			
PFAS – fingerprint for forskellige brancher/kilder	150.000	Rambøll	-
Undersøgelser af muligheden for rensning af PFAS i vand ved hjælp af fraktionering baseret på ozon mikrobobler	200.000	Niras	DTU og Acardis
Undersøgelser af kystnær PFAS-forurening af jord- og grundvand	325.000	Niras	Naturstyrelsen og Fanø Vandværk
Rensning af PFAS i grundvand og evt. spildevand	750.000	COWI	Københavns Universitet, Aalborg Universitet og Geosyntec Consultants (USA)
Andre stoffer			

Vinylchlorid i kloakker – hvor og hvordan dannes det?	500.000	Niras	Region Midt
Teknologier og reagenter til oprensning af pesticidpunktkilder	250.000	WSP	DTU
Brug af TFA som tracer til vurdering af, om pesticidforurening har ophav i flade eller punktkilder	105.000	Niras	-
IALT	4.000.000		

De 26 projektideer var, i lighed med de 9 udvalgte projekter, ligeligt fordelt mellem puljens indsatsområder:

- Generationsforureninger
- Forureninger med PFAS
- Forureninger med andre stoffer, som påvirker mange mennesker eller kræver mange ressourcer

Der blev ansøgt om puljestørrelser på 100.000 kr. op til det maksimale ansøgningsbeløb på 1,5 mio. kr.

Udvælgelsen af de 9 projekter er sket på baggrund af en faglig vurdering af de indkomne projektansøgninger, ligesom projekterne er vurderet i forhold til formålet med udviklingspuljen, hvor det gælder at:

Projekterne skal bidrage til effektivisering gennem udvikling, vidensopbygning og /eller metodetest inden for undersøgelse og oprensning af jord- og grundvandsforureninger, og som kan tage anvendes inden for regionen.

Ved udvælgelsen af de enkelte projekter er der bl.a. lagt vægt på en samlet vurdering af projekternes potentiale inden for de tre kategorier, herunder muligheden for at uddrage general erfaring fra projekterne til gavn for andre foreningsindsatser samt det økonomiske potentiale i forhold til de metoder og teknikker, der anvendes i dag ved undersøgelse og oprensninger af forureninger.

Den 1. april 2023 åbnes op for den nye ansøgningsrunde med frist for ansøgninger den 1. september 2023. Der forventes, at der kan indgås kontrakter for de resterende 4 mio. kr. inden udgangen af 2023.

Miljøudvalget orienteres om status og fordeling af puljemidler igen i januar/februar 2024.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen på nuværende stadie ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Til orientering.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Fraværende Annette Lundgaard, V, Ole Marcussen , A

Punkt 8: Orientering om aktuelle sager

23/363

Sagsfremstilling

På mødet vil administrationen orientere om aktuelle sager:

- Kort status for PFAS-området.
- Status for jordforureningssag på tidligere gartnerigrund i Odense.
- Status for arbejdet med forureningerne i Grindsted og ved Himmark Strand.
- Klagen over råstoftilladelse i Nr. Hostrup, Aabenraa Kommune.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Administrationen orienterede om status for arbejdet på PFAS-området, jordforureningssag på tidligere gartnerigrund i Odense, status for arbejdet med forureningerne i Grindsted og ved Himmark Strand og klage over råstoftilladelse i Nr. Hostrup, Aabenraa Kommune.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Fraværende Annette Lundgaard, V, Ole Marcussen , A

Punkt 9: Eventuelt

23/363

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Intet.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Fraværende Annette Lundgaard, V, Ole Marcussen , A

Punkt 10: Næste møde

23/363

Sagsfremstilling

Næste møde er onsdag den 8. marts 2023 kl. 15.00-18.00 i regionshuset.

Mødeplanen for 2023:

- Tirsdag den 11. april 2023 kl. 11.00-14.00
- Torsdag den 4. maj 2023 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 6. juni 2023 kl. 11.00-14.00
- Tirsdag den 15. august 2023 kl. 13.00-15.00 (RESERVERET)
- Tirsdag den 12. september 2023 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 10. oktober 2023 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 14. november 2023 kl. 13.00-16.00

Tirsdag den 5. december 2023 kl. 11.00-14.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-02-2023

Næste møde er onsdag den 8. marts 2023 kl. 15.00-18.00 i regionshuset.

Annette Lundgaard og Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af sagen.

Fraværende Annette Lundgaard, V, Ole Marcussen, A

Punkt 11: Underskriftsside

23/363

Fraværende Annette Lundgaard, V, Ole Marcussen , A